

DODATNI MATERIJALI ZA TEČAJ HIGIJENSKOG MINIMUMA VEZANI ZA EPIDEMIJU KORONAVIRUSA

Koronavirusi su virusi koji cirkuliraju među životinjama no neki od njih mogu prijeći na ljude. Nakon što prijeđu sa životinja na čovjeka mogu se prenositi među ljudima.

Novi koronavirus koji je otkriven u Kini krajem 2019. godine, nazvan je SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus-2). Radi se o novom soju koronavirusa koji prije nije bio otkriven kod ljudi. COVID-19 je naziv bolesti uzrokovane SARS-CoV-2.a.

Iako virus potječe od životinja, on se sada širi s osobe na osobu (prijenos s čovjeka na čovjeka). Trenutno dostupni epidemiološki podaci ukazuju da se virus relativno brzo i lako širi među ljudima, te se procjenjuje da bi jedna oboljela osoba u prosjeku mogla zaraziti dvije do tri osjetljive osobe.

Međutim, na ovaj broj novoizaraženih može se značajno utjecati nizom preventivnih mjera kao što su **pranje ruku, izbjegavanje kontakta s oboljelima, rana detekcija i izolacija oboljelih te brza samoizolacija njihovih bliskih kontakata** i dr.

Virus se uglavnom prenosi kapljičnim putem pri kihanju i kašljanju, kao i indirektno putem kontaminiranih ruku izlučevinama oboljele osobe s obzirom da virus može preživjeti nekoliko sati na površinama kao što su stolovi i ručke na vratima.

Trenutno se procjenjuje da je vrijeme inkubacije (vrijeme između izlaganja virusu i pojave simptoma) između 2 i 14 dana. Trenutno je poznato da se virus prenosi kada oboljeli ima simptome koji sličie simptomima gripe te je osoba najzaraznija kad ima izražene simptome bolesti. Postoje naznake da neki ljudi mogu prenijeti virus i do dva dana prije nego se simptomi pojave.

Prema dosadašnjim analizama slučajeva, infekcija COVID-19 u oko 80% slučajeva uzrokuje blagu bolest (bez pneumonije ili blagu upalu pluća) i većina oboljelih se oporavlja, 14% ima težu bolest, a 6% ima teški oblik bolesti.

Velika većina najtežih oblika i smrti dogodila se među starijim osobama i onima s drugim kroničnim bolestima. S obzirom da se radi o novoj bolesti te su dostupni podaci nepotpuni, još se ne može sa sigurnošću tvrditi koje skupine ljudi imaju teži ishod bolesti COVID-19. Za točnu procjenu smrtnosti od COVID-19 trebat će još neko vrijeme da se u potpunosti shvati.

Koliko je poznato, virus može uzrokovati blage simptome slične gripi poput:

- povišene tjelesne temperature
- kašlja
- otežanog disanja
- bolova u mišićima i
- umora.

U težim slučajevima javlja se teška upala pluća, akutni sindrom respiratornog distresa, sepsa i septički šok koji mogu uzrokovati smrt pacijenta. Osobe koje boluju od težih oblika kroničnih bolesti podložnije su težim oboljenjima.

Pranje i dezinfekcija ruku ključni su za sprječavanje infekcije. Ruke treba prati često i temeljito sapunom i vodom najmanje 20 sekundi. Kada sapun i voda nisu dostupni možete

koristiti dezinficijens koji sadrži najmanje 60% alkohola. **Virus ulazi u tijelo kroz oči, nos i usta.** Stoga ih nemojte dirati neopranim rukama. Kirurške maske sprječavaju širenje infekcije s bolesnih ljudi na druge osobe, a manje su učinkovite u zaštiti ljudi koji nisu zaraženi. Preporuka je nošenje maski u zatvorenom prostoru u kojem istovremeno boravi veći broj ljudi.

Preporuke za sprječavanje infekcije u prostorijama svih poslovnih subjekata koji obavljaju uslužne djelatnosti

1. Ograničiti broj stranaka koje istovremeno borave u objektu
2. Osigurati zaštitne maske i fizičku distancu za sve osoblje koje dolazi u kontakt licem u lice sa strankama
3. Osigurati minimalni kontakt između djelatnika koji rade u različitim smjenama
4. Osigurati dezinfekcijsko sredstvo za ruke stranaka i obavijesti za stranke te kontinuirano provoditi dezinfekciju površina koje se često diraju
5. Nadzor nad zdravstvenim stanjem osoblja